

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ В КАРПАТСЬКОМУ РЕГІОНІ

Васютенко К.В.

Науковий керівник – Гордієнко Т.В., асистент

Лікувально-оздоровчий туризм є одним з найбільш стійких видів туризму в Україні. Метою подібного туризму може бути і профілактика захворювань різного характеру, і лікування, і відпочинок. Україна має унікальні та одні з найрізноманітніших в Центральній Європі запаси ресурсів для розвитку лікувально-оздоровчого туризму завдяки розвинутій базі санаторно-курортного лікування.

Особливі кліматичні умови склалися в Карпатському регіоні. Кліматотерапія ґрунтується на позитивному впливі кліматичних і метеорологічних факторів, характерних для місцевості, обраної для відпочинку, на здоров'я. Окрім загального позитивного впливу на організм, часто практикується використання сонячних ванн, повітряних ванн. Тимчасова зміна кліматичного району також запускає адаптаційні механізми в організмі, що часто благотворно позначається на лікуванні в'ялих хронічних захворювань.

Важливими кліматичними курортами регіону є Яремча, Ворохта, Косів, Шешори, Ясиня, Яблуниця, Славське, Сойми, Чинандієве, Кобилецька Поляна та ін. Серед гідромінеральних та природно-рекреаційних ресурсів вивчено 360 джерел мінеральних вод, різноманітних за своїм складом та лікувальними можливостями. Деякі родовища унікальні, їх води відповідають типу «Єсентуки», «Боржомі» та «Нарзан» і не поступаються відомим водам Чехії, Польщі, Франції. Нараховується понад 20 родовищ субтермальних і термальних, високо термальних вод. Наявність мікроелементів у складі мінеральних вод Закарпаття дає повне право віднести цілий ряд родовищ до унікальних, а їх води до високоефективних і цінних при використанні для лікування та профілактики захворювань різних органів людини.

Карпатський регіон має всі умови, щоб стати успішним центром розвитку лікувально-оздоровчого туризму: особливості розміщення, природно-кліматичні умови, наявність мінеральних джерел, термальних джерел Закарпаття, велика кількість лісових масивів, соляних шахт тощо. Але сучасний етап розвитку туристичної сфери Закарпатської області характеризується різким падінням попиту на санаторно-курортні послуги. Це призводить до зниження показників заповнюваності ліжкового фонду санаторно-курортних установ, суттєвого зниження рівня ефективності їх діяльності.

Інфраструктура санаторно-курортної галузі в Україні активно фор-

мувалася наприкінці 1970-х - упродовж 1980-х рр., за проектами, які не відповідають міжнародним стандартам, а несвоєчасне проведення капітальних та поточних ремонтів призвели до значного зношення цих будівель та їх оснащення. Тому пріоритетним напрямом зміцнення матеріальної бази лікувально-оздоровчого туризму має бути проведення реконструкції, модернізації та будівництво об'єктів курортної сфери за рахунок власних коштів держави і самих підприємств, а також за участю інвестицій, у тому числі іноземних.

Основними причинами такого стану є:

- 1) неплатоспроможність населення оплачувати відпочинок до санаторно-курортних закладів;
- 2) зниження якості санаторно-курортних послуг;
- 3) відсутність ефективної державної політики, як в сфері соціальної підтримки населення, так і в напрямі економічного та податкового сприяння діяльності закладів даного сектору.

Однак, на досліджуваній території очевидна наявність чинників для перспективності та економічної доцільності розвитку лікувально-оздоровчої сфери, перетворення її при покращенні економічної ситуації в краї в туристично-оздоровчу зону загальноєвропейського значення. Організація ефективної рекреації, оздоровлення та відпочинку, профілактики, запобігання і зниження захворюваності та зміцнення здоров'я населення всіх вікових груп на разі набуває особливого значення на тлі напруженої екологічної ситуації, погіршення стану здоров'я населення. [2].

Закарпаття мальовничий куточок, що займає особливе місце у плані розвитку рекреаційного комплексу України, який є унікальний за своїми ресурсами і за своїм геоекономічним положенням у світі, що робить область привабливою для оздоровлення та відпочинку людей і створює пріоритетний розвиток рекреації у Закарпатті. Закарпаття володіє всім необхідним для розвитку сучасної туристичної індустрії. Оскільки жодна галузь світового господарства не працює так інтенсивно й стабільно – як туризм.

Аналіз становлення і оцінка сучасного стану санаторно-курортного комплексу на як в Карпатському регіоні, так й в Україні свідчить про те, що курортна рекреація повинна стати пріоритетною сферою перспективного розвитку туризму в державі, оскільки вже тепер вона може забезпечити значні валютні надходження, сприяти зміцненню національної грошової системи і створити у цій сфері додаткові робочі місця.